

ሰንበት ዘዳግማይ ትንሣኤ

ሚያዝያ 15/2015 ዓ.ም. (4/23/2023)

ክርስቶስ ትንሥኦ እሙታን በዐብይ ኃይል ውስልጣን አሰር ለሰይጣን አግዳዞ ለአዳም ሰላም እምይእዜስ ኮነ ፍስሃ ወሰላም።

መዝሙር: ይትፌሣኸ ሰማይ ወትትሐሰይ ምድር. ሰማይ ይተሓገስ ምድሪ እውን ደስ ይበላ መለኸት ይወቃዕ ኩሉ አድባራትን ከባቢኡን ኩሉ አእዋም በረኻታትን ይታሓገስ፤ ሎሚ ኣብ ሰማያት ዓቢ ተሓገስ ኮይኑ አሎ፤ ምድሪ ብደም ክርስቶስ ተሓጺባ ዓባይ ፋሲካ ትገብር አላ። ትንሣኤኡ ብሰንበት ገበሮ ከም ነዳዲ እሳት ናብ ሲኦል ወረደ። ኣብኡ ነቲ ማዕጾ ሓጺን ሰበሮ፤ ኣብ ሃልሳይ መዓልቲ ንሞት ሰዓሮ ንኃይሊ ጸልማት አባረሮ ይብል።

ንባባት: 1ቆሮ 15:1-19-41፤ 1ዮሐ 1-10፤ ግ.ሐ. 2:42-47፤ ዮሐ 20:19-31።

ስብከት: ወተንሥኦ እግዚአብሔር ከመ ዘንቃሕ እምንዋም ወከመ ኃያል ውኅዳገ ወይን፤ ወቀተለ ጸሮ በድኅሬሁ። ሽዑ እግዚአብሔር ከምቲ ኻብ ድቃሱ ዝትንሥእ ሰብ ተንሥኦ፤ ከምቲ ነቢት ሰትዩ ዚዕንድር ጀግና ኾይኑ ተንሥኤ መዝ። 78: 65-66።

ድሕሪ ቀዳመይቲ ሰንበት ዘትንሥኤ ዘሎ ጊዜ ኣትኩሮና እንገብሮ እምነት ኣብ ቅድሚ ኢየሱስ እቲ ህያው ዝኾነ እዩ። እዚ ዝተንሥኤ ኢየሱስ ሕጂ ኣብ ውሽጢ እቶም ኣብኡ ዝአምኑ ማሕበር ኣብ ማእከሎም ይነበር። ከምቲ ኢየሱስ ኣብዚ ዓለም እንከሎ ዝነበሮ ሎሚ ኸኣ ኣብ ማእከልና ኮይኑ ህያዋን ይገብረና። ብዙኅ ትእምርትን ተአምራትን ብኢድ ሓዋርያት ኣብ ማእከል እቲ ሕዝቢ ተገብረ፤ ጴጥሮስ ኪኃልፍ ከሎ ንገሊኦቶም ምእንቲ ኬንጸላልዎም ኢሎም ነቶም ሕሙማት ፀይሮም የምጽእዎም እሞ ኣብቲ አደባባይ ኣብ ዓራት ቃሬዛን የደቅስዎም ነበሩ (ግ.ሐ. 5:12-15)። ኣብዚ ኢየሱስ ኣብ ሕይወትን ግብርን ሓዋርያቱ ከም ዝሰርሕ ዘሎ ኢና እንርኢ። ብዝሃቦ ሓይሉ ብዙሓት ኣብኡ ከምዝአምኑን ብዙሓት ተአምራታት ክገብሩ ክኢሎም። ኢየሱስ ምስኦም ከምዘሎን ብግርማ ኣብ ማእከሎም ከምዘሎ በቲ ሓዋርያቱ ዝገብርዎ ገሊጹ።

ስራሕ ኢየሱስ ቀጺሉ:

ግ.ሐ. ቀጺሉ ካብተን ኣብ ከባቢ ኢየሩሳሌም ዝነበራ ሽተማታት ድማ ብዙኃት ሕዝቢ ሕሙማትን ኣጋንንቲ ዝኃደርዎምን ጊዞም ይመጹ ነበሩ (ግ.ሐ. 5:15) ይብለና። እዚ ሕያው ምልክት ኢየሱስ ብሓዋርያቱ ገሩ ነቲ ተልእኮኡ ብስዋም ዘይኮነ ብስሙ ይቕጽሎ ከም ዘሎ ዝገልጽ እዩ። ኢየሱስ እቲ መድኃኒ ከም ዝኾነ ክሰብኩ ንሰባት ከኣ ኣብ ማሕበሩ ክኣትዉ ክዕድሙ ከም ዝተላእኩ ንርኢ። ኣብ ግ.ሐ ብዙሕ ጊዜ ብዙኃት ክጽንበርዎም ንርኢ ኣብ ናይ ሎሚ ንባብና ግን ሽሕ እኳ ሀዝቢ ኣዝዩ የኻብሮም እንተ ነበረ ካብቶም ካልኣት ኪጽንበሮም ዚደፍር ሓደ እኳ ኣይነበረን ዝብል ንርኢ እዚ ምናልባት ቀዳሞት ክርስትያን ብመራሕቲ ሃይማኖትን አመሓደርትን ብዓይኒ

ጥርጣረ ይረዳል ከም ዝነበሩ እሞ ምስኦም ምሕዋስ ጸገም ከም ዘምጽኦም ፈሊጦም ብጣዕዶ ጥራሕ ንዝገብርዎ የድኑኞ ከም ዝነበሩ ንምግላጽ ድዩ፤ እዚ ዝሕብሮ ስዓብቲ ኢየሱስ ኩሉ ከም መምህሮም ሓደ ዕጫ ከም ዝገጥሞም ንምምልካት እውን እዩ።

ዝተፈላለዩ ምቅዎም ከም ዝገጥም ፈሊጥካ ምጽናሕ የድሊ።

ሎሚ ኣብ ዘመና እውን እንተ ኾነ ነገራት ኣይተቐየሩን፤ ክርስትያን ብእንህቦ ምስክርነት እዩ ሰባት ኣብ ኢየሱስ ከምጽኡ ዝኸእሉ እሞ ብእምነት ተመሪሖም ነቲ ሓቅን ሕይወትን ዝኾነ መልእኽቱ ተቐቢሎም ሕይወቶም ዝመርሑ። ምስክርነት እምነት ነፍሲ ወከፍ ኣግናይ ኣብ መንኩቡ ተሰኪምዎ ዝገጥሙ ሓላፍነት እዩ እዚ ኸኣ ስርዓት ኣምልኾ ብምፍጻም ዘይኮነ ቦቲ እንገብሮን እነርእዩን ዕለታዊ ሕይወትናን እዩ ክኸውን ዘለዎ። እዚ ዝድግፍን ዝቋወምን ስምዒት ከለዓዕል ይኸእል እዩ ባዚ ምኽንያት ጸኒዕካ ተልእኮኻ ምፍጻም የድሊ።

ዝተነበ ወንጌል ኣብተን ቀዳሞት መዓልታት ኣርድእቲ ኢየሱስ ድሕሪ እቲ ስቕለትን ሞትን ቀብርን ንኢየሱስ ከለልይዎ ብሕይወቱ ከምዘሎ ክጸገሙ ዘጸገሞም እዩ ዝገልጽ። ወንጌል ከም ዝብለና እቶም ደቀ መዛምርቱ ነቶም ኣይሁድ ስለ ዝፈርሁ መዓጹ ሸጉሮም ብሓባር ኣብ ሓንቲ ገዛ ከምዝነበሩ ይነግረና። ኣብ ዝኾነ እሞን እቶም ንመምህሮም ኣብ ቀራንዮ ዝቀተሉ መጺኦም ክሕዝዎምን ክቐትልዎም ከምዝኸእሉ ፈሊጦም ብሓባር ዝመጽኦ ክመጽኦም ይጽበዩ ነሮም። ኣብ ጊዜ ጸገም ብሓደ ሰሚርካ ምጽናሕ ንርእሱ ምጽንናዕን ተስፋን ይህብ እዩ።

ሰላም ኣብ ክንዲ ፍርሒ፡

ሞት ኢየሱስ ንሓዋርያት ንኹሉ ዝነበሮም ተስፋን ትጽቢትን ካልእ መልክዕ ስለ ዘልበሶ ኣብ ፍርሕን ራዕድን ከም ዝኣትዉ ገርዎም። ኣብ ፍርሕን ምጉዳል እምነት ኣብ ዝነበሩሉ ጊዜ ብሃንደበት ኣብታ ተኣኪቦምላ ዝነበሩ መጺኡ ሰላም ንኣካትኩም ይኹን በሎም። እዚ ከም ግንም ሰላምታ ሻሎም ኣይሁድ ኣብ ግንም መዓልቲ ዝብልዎ ክውሰድ ይክእል እዩ፤ ወይ ከኣ መግለጺ ናይ ሓደ ሓሳብ ማለት ኣነ ኣብ መንጎኹም ስለ ዘሎኹ ውኸጣዊ ሰላም ክትረክቡ ኢኹም የስምዕ። ኢየሱስ ኣብ ዝገብሮ ዝነበረ ሓደ ዓይነት ሰላም ይወርድ ከም ዝነበረ ኣብ ወንጌል ብተደጋጋሚ ክገጥም ንርኢ ንኣብነት ኣብ ባሕሪ ንፋሳት ክህድኡ እንከሎ. . . ፤ ንጎይታ ክርእይዎ እንከለዉ እዚ ዘይብሃል ሓጎስ ይስምዖም ነበረ ዝብል ንረክብ። ኢየሱስ ኣብ ሕይወት ሰባት ሰላም ምሕረት ሓጎስ የምጽኦም ነሩ።

ኢየሱስ ንሓዋርያቱ ሰላም ክብሎም እንከሎ ግዚያዊ ደስታ ጥራሕ ዝፈጥር ኣይኮነን። ክገብርዎ ዘለዎም ዓቢ ተልእኮ ከም ዘሎ ዝሕብር እዩ፤ ንሱ ኸኣ ነቲ ኢየሱስ ዝገብሮ ዝነበረ ምቕጻል። ከምቲ ኣቦ ንኣይ ዝልክኸኒ ኣነ እውን ከምኡ እልእከኩም ኣሎኹ። ተልእኮ ተዋሂቦም። ልኡኽ ማለት ንዝተዋህቦ መልእኽቲ ከምዘላታ ከየጉደለ ከይወሰኸ ዘብጽሕ እዩ፤ ኩሎም ተኸተልቲ ኢየሱስ ዘብጽሖ መልእኽቲ ኣልኦም ስለዚ ልኡኽት እዮም፤ ንሕና እውን ኣብዚ እሞን ክነብጽሖ ዝግብኣና መልእኽቲ ኣምላኽ ኣሎና። ሎሚ ኣምላኽ እንታይ ክልክኹ እንታይ ክገብር ይደልየኒ ኣሎ ኢልና ጽን ምባል የድልየና። ዘመነ ትንሣኤ ዘመን ምልክኽ እዩ።

መንፈስ ቅዱስ ምቕባል፡

ኢየሱስ ንሓዋርያቱ ክልእኮም እንከሎ መጀመርያ መንፈስ ቅዱስ ከም ዝወርዶም እዩ ገሩ፤ እዚ ኢሉ ኡፍ በለሎም መንፈስ ቅዱስ ተቐብሉ ኢልዎም። ኣብ ወንጌል ዮሐንስ ጴራቅሊጦስ ኣብ ልዕሊ ሓዋርያት ኣብ መዓልቲ ትንሥኤ እዩ ወሪዱ። ኣብ ሉቃስ ግን ጴራቅሊጦስ ድሕሪ 50

መዓልቲ ዕርገቱ እዩ ወረዳ፥ እዚ ዘምጽኦ ፍልልይ የብሉን ትርጉሙ ሓደ እዩ፥ ነፍስወከፍ ወንጌላዊ ምስቲ ከመሓላልፎ ዝደልዮ አስማሚዑ ይነግረና።

ኣብዚ እንርእዮ ኢየሱስ ነቲ አምላኽ ኣብ ኦሪት ዘፍጥረት ዝገበሮ እዩ ዝሕድስ ዘሎ ማለት ኣብ ልዕሊ ማያት ምስ አስተንፈሰ ሕይወት መጺኡ፥ እዚ Universe ህዋ ቅርጺ ዘይነበሮ ቅርጺ ለቢሱ። እንደገና ምስ አስተንፈሰ ኣዳም ብአምሳል አምላኽ ተፈጢሩ። ኢየሱስ ከኣ ኣብ ልዕሊ ሓዋርያቱ መንፈስ መንገዱ፥ ሓቁን፥ ሕይወቱን፥ የስተንፍሰ፥ ከምቲ ጳውሎስ ዝብሎ ሓደስቲ ፍጥረት ብመንፈስ አቦን ኢየሱስን ምሉእት ገርዎም።

ትርጉም ጎድገት/ምምሓር፡

ኢየሱስ ንሓዋርያቱ መንፈስ ቅዱስ ምስ ተቐበሉ መጀመርያ ዝሃቦም ስልጣን ምፍታሕን ምእሳርን እዩ፥ ኃጢአቶም ዝኃደግክምሎም ኪጎደገሎም ንዘይኃደግኩሙሎም ግና ኣይኪጎደገሎምን እዩ በሎም። ብስም ኢየሱስ ብሓባር ክሰርሑ ከለዉ ስልጣን ኣለዎም። ልዕሊ ኹሉ ስልጣኖም ኃጢአት ክሓድጉ እዩ እዚ ማለት ከኣ ዓሚቕ ዕርቂ ኣብ መንጎ አምላኽን ሰባትን፥ ኣብ መንጎ ሰባት ኣብ ነነድሕዶም ንኹሎም ኣብኡ ሓደ ምግባር እዩ። ገበርቲ ሰላም ውሉድ አምላኽ ኪብሃሉ እዮም እሞ ብፁዓን እዮም (ማቴ 5፡9)። መሰረት ኑዛዜ፥ ምስጢረ ንስሓ ወላ እኳ ኣብዚ ይኹን ብዛዕብኡ ኣይኮነን ዝዛረብ ዘሎ። ጎድገት ኃጢአት ክብሃል እንከሎ ልዕሊ ፍርዳዊ ውሳኔ ካብ ሕጂ ንድኃር ኃጢአትካ ተሓዲጉልካ ካብ ዝብል ንላዕሊ ዝኸይድ እዩ። ነቲ ኣብ መንጎ አምላኽን ሰባትን፥ ኣብ መንጎ ደቂ ሰብ ኣብ ነነድሕዶም ዝነበረ ቍስሊ ኣሕውዮ ንስባት ኣብ ሓደ ከም ኣሕዋትን ኣሓትን ገሩ ኣብ ሓንቲ ስድራ ኣብ ሓቅን ፍቕርን ርትዕን ዝተመስረተት ዝገብር እዩ። እዚ እዩ ናይ መንግስቲ አምላኽ ስራሕ፥ እዚ እዩ ናይ ነፍሲ ወከፍ ማሕበር ክርስትያን ናይ ነፍስወከፍ ኣባላን ሓላፍነት።

ተጠራጣሪይ ቶማስ፡

እቲ ታሪኽ ኣይተወድኦን ሓደ ካብቶም ሓዋርያት ቶማስ ዝተባህለ ኢየሱስ ክርአዮም እንከሎ ብምዓልቲ ሰንበት ትንሣኤ ምስኦም ኣይነበረን። ባዕለይ ብዓይነይ እንተ ዘይረኣኹ. . . ኣይ አምንን ኢናበለ ዘይምእማኑ ገሊጹ በዚ ኸኣ ዳርጋ ንኹልና ኣብ ገለ ነገራት ኣብ ምጥርጣር እንርእዮ ነገርት ይገልጽ በዚ ወካሊና ክንብሎ ንኸእል። ኣብ ወንጌል ብዙሕ ጊዜ ብዛዕባ ቶማስ ዝነገር ከም እንርእዮ ቀልጢፉ ዘይአምን ንነገራት ዝካታዕ ተቋውሞ ዝገብር፥ ጸገም ዝፈጥር. . . ዝዓይነት ሰብ እዩ ነሩ። ኣብዚ ዘእምን መረጋገጺ ነገር ክርኢ ይሓትት። እዚ ንስኹም እትብልዎ ቃላት ኣይአምኖን እዩ፥ ክአምን ኣእዳወይ ኣብቲ ብሽንካር ዝተወግኦ ጎኑ ከየእቶኹ ኣይአምንን. . እናበለ ተዛሪቡ።

ድሕሪ ሾመንተ መዓልቲ ማዕጾ ተሸጎሩ እንከሎ (እዚ ካብ ፍርሒ ዝተላዕለ ኣይ ኮነን ዘመልክት እቲ ዝተንሥኦ ኢየሱስ ኣብ ዝኾነ እዋን ኣብ መንግሥም ከምዝህሉ ንምግላጽ እዩ) ቶማስ ምስኦም እንከሎ ኢየሱስ መጸ። እንደገና ዘረጋግጽ ናይ ሰላም ሰላምታ ገሊጽሎም። ንቶማስ ብቐጥታ ኣብኡ እናኣመልክተ ኣጸብዕካ ኣብዚ ኣምጽእ እሞ ናብ ጎድነይ ኣእትዎ አማኒ እምበር ዘይአማኒ ኣይትኹን ኣልዎ።

ፍሉይ ኑዛዜ፡

ቶማስ ንኢየሱስ ምስ ረኣየ ኣብ ወንጌል ዝዓበየ ተአምኖተ እምነት ጎይታይን አምላኽይን እናበለ ገሊጹ። ኢየሱስ ንቶማስ ኣብኡ ክመጽእ ጸዊዕዎ ግን ዝመጸ ኣይመስልን ምኽንያቱ እቲ ዝበሎ

ተአምኖ ልዕሊ ናይ ሕዋሳት ዝቐርብ መግለጺ እዩ። ኢየሱስ ንስኻ ኢኻ ጥራሕ ኣይ በለን ጎይታይን ኣምላኽይን ኢሉ። በዚ ናይ ሓደ ኣብ ክርስቶስ ዝአምን ክአምኖ ዘለዎ መሰረታዊ እምነትን ንመንነት ኢየሱስ ዝገልጽ ኣብ ቅድሚኡ ደው ኢሉ እምነቱ ገሊጹ። እዚ ብሕዋሳቱ ክርእዮ ዘይኽእል ብዓይኒ እምነት ጥራሕ ክርኣ ዝክአል እዩ ኢሉ።

ኣብ ወንጌል ሰባት ንኢየሱስ ክርኢ እደሊ እናበሉ ልዕሊ ግዙፋዊ ምርኣይ ከምዝሓተቱ እሞ ክርእዩ ምስ ከአሉ ከም ዝሰዓብዎ ይነግረና። ኣብዚ እዋን ትንሣኤ እዚ እምነት እዩ ዘድልየና ዘሎ፣ ነቲ ኣምላኽ ክንርእዮ ዝደልየና ክንርኢ እሞ ሽዑ ክንቅየር። ትንሣኤ ክርስቶስ ኣብ ሰውነትና ሕውየትን ሰላምን ይህበናና በዚ ሓዲስ ሕይወት ንለብስ። በዚ ምኽንያት እዩ ተንሢኡ። ቅ. ጳውሎስ ነዚ ክርስቶስ ዘምጽኦ ሓይሊ ክገልጽ እንከሎ እቲ ንክርስቶስ ኢየሱስ ካብ ምወታት ዘተንሥኦ ኣባኻትኩም ኃዲሩ እንተ ኣልዩ ግና እቲ ንክርስቶስ ኢየሱስ ካብ ምወታት ዘተንሥኦ ንሱ ነቲ መዋቲ ሥጋኹምውን በቲ ኣባኹም ኃዲሩ ዘሎ መንፈሱ ገይሩ ሕያው ኪገብር እዩ (ሮሜ 8: 11) ይብል።

ኢየሱስ ንቶማስ ከካታቱ ክገልጸሉ እንከሎ ንኦሮ ዝምልከት ጽቡቕ ነገር ነጊሩ። እቶም ከይረኣዩ ዚአምኑ ብፁዓን እዮም ኢልዎ። ብርግጽ ንኢየሱስ ክትአምን ግዙፋዊ ምርኣይ ሓጋዚ እዩ ግን ናይ ኢየሱስ ምድራዊ ሕይወት ቅድሚ ትንሣኤኡ ዝነበረ ሕይወቱ ተመክሮኡ የብልናን፣ እምነትና ግን ኣብ ኹሉ መዓልታዊ ሕይወትና ከም እንርእዮ ይገብረና፣ ብፍላይ በቶም ብመንፈሱ ዝመልኡ ኣብ ሕይወትና ንኢየሱስ ዘምጽኡልና ንርእዮ። ኣብ ኹሎም ሕሙማት፣ ድኻታት ጭቁናት ኣብ ከባቢና ዝርከቡ ክንፈልጦ ክነፍቅር ክንርሕርሕ ዕድል ዝኸፍቱልና ኣብአም ንርእዮ። ኣብቶም ዝጸልኡና ወይ ክፉእ ኣብ ልዕሊና ዝገብሩ ንኢየሱስ ክንመስል ከም ፈተና ስለ ዝቐርቡና ብአም ከይንሸነፍ ስለ እንጽዕር ብዘይ ዝኾነ ቅድመ ኩነት ክነፍቅርም ስለ ዘሎና ንኢየሱስ ከም እንመስል ይገብሩና።

ንኹሉ መሰናኸላት ምስባር፡

ኣብ ሕይወትና ንኢየሱስ እንርእን ንርዳእን ኢና ማለት ኣብ ልክዕ እዋን ካበይ ከም ዝመጽኦና ዘሎ ክነለሊ፣ ዕለት ዕለት በቲ ዝውሃበና ዕድላት ስንድዋት ክንከውን እሞ ኣብ ሕይወት ካልኣት ከም ዝበጽሕ ምግባር እዩ። ልዕሊ ኹሉ ነቲ ኢየሱስ ንሓዋርያቱ ዝሃቦ ሓቂ እሙናት ክንከውን ንኽእል ዲና? ዕርቂ እንገብር፣ ሰላም እንገብር፣ ንኣብ መንጎና ዘሎ ናይ ጽልኢ መንደቕ፣ ቅድሚ ዝአገረ ፍርዲ ምሃብን ፍርሕን ክነፍርስ ንኽእል ዲና? እዚ ክንገብር ቅሱን ሕይወት ክነብር ኣሎና ማለት ፍቕሪን ርሕራሕን ርትዕን ኣብ ኩሉ ክነንግስ ኣሎና። እዚ ክንገብር እንተ ኽእልና ትንሣኤ ተባጊሉ ኣሎ ኢየሱስ ከኣ ብሕይወቱ ኣብ መንጎና ኣሎ ማለት እዩ።

ኣብ ዕለታዊ ሕይወትና ነቲ ዝተንሥኦ ክርስቶስ ኣብ ስራሕናን ተግባራትናን ቃላትናን እናመስከርና ንኣምላኽ ነመግና ምኽንያቱ ኣብ ሕይወት እቲ ዝተንሥኦ ክርስቶስ ከም እንሳተፍ ስለ ዝገበረና። ፍቕሩን ምሕረቱን ንኹሉ ጊዜ ምሳና ይቕጽል ኣሎ።

ርሑስ ብዓለ ዳግማይ ትንሣኤ ንኹልና።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ